

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 11Csp/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620201358
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Robert Droppa
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5620201358.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudcom Mgr. Robertom Droppom, v právnej veci žalobkyne EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej M. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. Š. XXX/X, R. V., pre zaplatenie 125,65 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej súd **p r i z n á v a** náhradu trov konania súdu prvej inštancie v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

III. Súd žalobkyni **p r i z n á v a** náhradu trov konania odvolacieho súdu v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu 13. 05. 2020 sa žalobkyňa proti žalovanej domáhala zaplatenia pohľadávky vo výške 125,65 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Uplatnenú pohľadávku nadobudla Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17. 12. 2018 od obchodnej spoločnosti B. B., a. s., ktorá so žalovanou uzatvorila zmluvu č. 5109729818 zo dňa 01. 03. 2016, na základe ktorej jej poskytla peňažné prostriedky. Žalovaná si neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť zo zmluvy. Ku dňu postúpenia predstavovala pohľadávka sumu vo výške 228,02 eura, ktorá pozostáva z istiny vo výške 125,65 eura, riadneho úroku vo výške 81,- eur, úroku z omeškania 11,07 eura a poplatkov 10,30 eura. V doplnení žaloby žalobkyňa uviedla, že žalovanej bol na základe Zmluvy o kreditnej karte zo dňa 01. 03. 2016 poskytnutý úverový rámec vo výške 300,- eur. Súčet debetných operácií na účte žalobkyne predstavuje 450,81 eura a súčet kreditných operácií 233,86 eura. Z úhrad žalovanej bola na istinu úveru započítaná suma 211,76 eura, na poplatky suma 13,60 eura a na riadny úrok suma 8,50 eura. Právna predchodkyňa zosplatnila úver k 22. 11. 2017.

2. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 30. 07. 2020, sp. zn. 11Csp/17/2020 súd žalobu zamietol z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty a žalovanej nepriznal náhradu trov konania

3. Proti predmetnému rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 26. 02. 2021, sp. zn. 10CoCsp/46/2020 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd poukázal na to, že len uvedenie konštatovania, že právnenému predchodcovi žalobcu pre neplnenie zmluvných povinností žalovanou vzniklo právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, je značne nedostatočné. Výzva právneho predchodcu žalobkyne zo dňa 15. 12. 2017 neobsahuje upozornenie na možnosť vyhlásenia

predčasnej splatnosti, ktoré zistenie je z podstaty súdnej veci (až) určujúce. Zároveň poukázal na to, že z prílohy zmluvy o postúpení pohľadávok vyplýva, že uplatňovaná pohľadávka mala byť zosplatená už 22. 11. 2017, to znamená skôr, ako právny predchodca vôbec vyhotovil a odoslal výzvu žalovanej upozorňujúcu ju na omeškanie so splácaním pohľadávky banky. S poukazom na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. 04. 2018, sp. zn. 1Cdo 147/2017 je minimálne predčasným aj záver o danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zároveň by si určite vysvetľujúcejšiu úvahu zaslúžil aj východiskový záver súdu v otázke premlčania a to, prečo ustálil, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo práve pre splátku splatnú 20. 04. 2017. Podľa odvolacieho súdu zároveň žalobca neposkytol akékoľvek tvrdenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, dokonca je možné konštatovať, že z procesných podaní ani nebolo zrejmé, či svoj nárok vôbec odvodzuje od zosplatenia úveru. Odvolací súd zároveň zdôraznil, že pasivita protistrany v podobe zanedbania povinnosti poprieť tvrdenia žalobcu nemôže mať za následok priznanie akéhokoľvek, čiže riadne netvrdeného a nepreukázaného uplatneného nároku.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal aj v neprítomnosti právneho zástupcu žalobkyne. Podaním doručeným súdu 21. 06. 2021 sa právny zástupca ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a navrhol, aby súd s prihliadnutím na skutkový a právny stav veci rozhodol na základe predložených dôkazov bez osobnej účasti sporných strán, k čomu udelil súhlas.

5. V písomnom doplnení žaloby doručenom súdu 08. 06. 2021 žalobkyňa poukázala na ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce premlčanie dlhu pri dohode o plnení dlhu v splátkach a zosplatenie úveru v spotrebiteľských právnych vzťahoch. Platobnou históriou bolo preukázané, že žalovaná bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcou splátkou, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v predmetnej veci vyhlásená pre nezaplatenie prvej nezaplatennej splatnej splátky. Oprávnenie žalobkyne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť totiž zaniklo v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka splatnosťou ďalšej splátky úveru. Žalobkyňa vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20. 08. 2018 a toto svoje právo uplatnila v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa s platením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 20. 08. 2018 tak začala v súlade s ustanovením § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. od splátky splatnej 20. 08. 2018 a uplynula by tak najskôr dňa 21. 08. 2021. Žaloba bola podaná dňa 13. 05. 2020, žalobca si teda svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby.

6. Žalovaná vypovedala, že banka ju raz vyzvala na splnenie dlhu, inak pristúpi k zosplateniu úveru. Na presný dátum alebo mesiac si však vzhľadom na odstup času už nepamätala. Jej pomery sa od posledného rozhodnutia viac menej nezmenili, materskú bude poberať do januára. Minulý rok sa však rozviedla, v spoločnej domácnosti žije s dvomi deťmi. V prípade, ak by súd žalobe vyhovel, ak by sa uskromnila, mohla by priznaný nárok splácať maximálne po 40,- eur mesačne.

7. Súd v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vo veci opätovne rozhodol a žalobu zamietol ako nedôvodnú. Odvolací súd skonštatoval, že z procesných podaní nie je zrejmé, či žalobkyňa svoj nárok vôbec odvodzuje aj od zosplatenia úveru a preto v tomto smere okresný súd postupoval v rámci svojich skutkových záverov (hoci nepresných) do určitej miery až nad rámec procesných oprávnení. Je pravdou, že žalobkyňa v návrhu na vydanie platobného rozkazu tvrdila len to, že žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy, avšak v doplnení, ktoré bolo súdu doručené dňa 27. 07. 2020 (č. l. 135), nepochybne pri odôvodňovaní uplatňovaného nároku tvrdila, že „ku dňu nadobudnutia účinnosti vypovedania zmluvy/vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlžného zostatku - to je ku dňu 22. 11. 2017“, predstavuje rozdiel debetných a kreditných operácií na účte žalovaného sumu 216,95 eura, z čoho na istinu pripadá 125,65 eura, na poplatky 10,30 eura a na riadny úrok 81,- eur. Vychádzajúc z predmetného podania ako aj z predložených listinných dôkazov, tak mal súd prvej inštancie za to, že žalobkyňa svoj nárok odvodzuje z tvrdeného zosplatenia úveru.

8. Tvrdenia žalobkyne v priebehu konania o okamihu zosplatenia úveru sa rozchádzali, v dôsledku čoho je nutné konštatovať, že neuniesla bremeno tvrdenia o skutočnosti, ktorá má podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci. V už spomínanom podaní doručenom súdu pred pojednávaním, na ktorom bol vyhlásený zrušený prvý rozsudok vo veci, tvrdila, že k zosplateniu úveru malo dôjsť ku dňu 22. 11. 2017,

čo korešponduje aj s údajom uvedeným v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok (č. I. 37), na ktorý listinný dôkaz poukázal aj odvolací súd. V odvolaní proti rozsudku už tvrdila, že právna predchodkyňa využila svoje právo a vyhlásila mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 12. 09. 2018 pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20. 08. 2018. Z predloženého listinného dôkazu, výzvy zo dňa 12. 09. 2018, však jednoznačne nevyplýva, že by práve touto listinou právna predchodkyňa vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Banka len konštatovala, že vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky k neurčitému dátumu a pohľadávku ku dňu 12. 09. 2018 vyčíslila v sume 224,77 eura, pričom žalovanú poučila o možnosti postúpenia pohľadávky tretej osobe, čím si splnila povinnosť nevyhnutnú pre postúpenie pohľadávky, ku ktorému došlo na základe zmluvy zo dňa 17. 12. 2018. To, že práve predmetnou výzvou nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru preukazuje aj príloha k zmluve o postúpení pohľadávok, kde je okrem dátumu zosplatnenia vyznačená aj suma istiny úveru po jej splatnosti. Právna predchodkyňa žalobkyne zároveň nemohla zosplatniť úver, ktorý už zosplatnila.

9. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, pričom toto právo môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Spomínaná lehota 15 dní začína plynúť nasledujúci deň potom, ako dodávateľovi vzniklo právo na zosplatnenie úveru, to znamená po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Povinnosťou právnej predchodkyne žalobkyne teda bolo upozorniť žalovanú na možnosť zosplatnenia úveru predtým, ako k zosplatneniu dôjde. Takéto upozornenie v súdnej veci žalobkyňa nepredložila, a to ani vo vzťahu ku tvrdenému zosplatneniu úveru ku dňu 22. 11. 2017 ani k tvrdenému zosplatneniu úveru ku dňu 12. 09. 2018. Žalobkyňa teda okrem toho, že neuniesla bremeno jednoznačného tvrdenia, nepreukázala ani existenciu včasného upozornenia spotrebiteľa na zosplatnenie úveru, bez ktorého je uplatnenie tohto práva neúčinné, nakoľko zákonná úprava v ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka má kogentnú povahu.

10. Žaloba bola skutkovo odôvodnená tým, že právnej predchodkyne žalobkyne vznikol nárok požadovať predčasné splatenie revolvingového úveru, ktorý bol poskytnutý zmluvou uzatvorenou na dobu neurčitú. V spore o vrátenie peňazí z úveru má žalobkyňa ako veriteľ bremeno tvrdenia, že zo žalovanou ako dlžníkom uzatvorila ona, resp. jej právna predchodkyňa zmluvu o úvere, že žalovaná úver čerpala a že požičané peniaze riadne a včas nevrátila. Ak sa žalobkyňa domáha vrátenia úveru pred dohodnutou dobou splatnosti, je povinná tiež tvrdiť okolnosti významné pre posúdenie predpokladov pre predčasné zosplatnenie úveru. Z tohto bremena tvrdenia potom pre žalobkyňu vyplýva dôkazné bremeno, že zmluva o úvere bola uzatvorená a nastali právne relevantné účinky zosplatnenia úveru. Žalobkyňa v danom prípade síce tvrdila, že k zosplatneniu úveru došlo v dvoch rôznych okamihoch, avšak ani v jednom prípade neuniesla bremeno dôkazu, v dôsledku čoho musí rozhodnutie súdu vyznieť v jej neprospech. Ako poukázal odvolací súd v zrušujúcom uznesení, žalobkyňu zaťažuje bremeno tvrdenia a pokiaľ z jej procesných podaní nie je zrejmé, či svoj nárok odvodzuje aj od zosplatnenia, súd v rámci svojich skutkových záverov nemôže ísť nad rámec procesných oprávnení. To znamená, že súd si nemôže vyberať, ku ktorému z variantov skutkových tvrdení žalobkyne ohľadne zosplatnenia sa prikloní. V nadväznosti na uvedené tak súd zo skutkových tvrdení žalobkyne nemal po zistení, že žalobkyňa neuniesla bremeno (jednoznačného) tvrdenia ani bremeno dôkazu ohľadne zosplatnenia úveru, ako zistiť, z akých konkrétnych splátok pozostáva uplatnený nárok, ktorá skutočnosť je aj vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovanou pre rozhodnutie vo veci určujúca. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol.

11. Pokiaľ ide o záver odvolacieho súdu o predčasnom konštatovaní danosti aktívnej vecnej legitímácie, žalobkyňa preukázala, že vstúpila do práv banky ako právny nástupca, keď nadobudla pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú banka uzatvorila so žalovanou. Jej povinnosťou bolo zároveň preukázať, že banka dodržala postup podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách a teda, či vyzvala žalovanú na splnenie dlhu, s úhradou ktorého bola žalovaná čo len sčasti v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a súčasne ju upozornila na možnosť postúpenia pohľadávky na tretiu osobu. Žalobkyňa v tomto smere podľa názoru súdu prvej inštancie uniesla bremeno dôkazu, keď predložila výzvu právnej predchodkyne zo dňa 12. 09. 2018 (č. I. 87), ktorá ale zároveň nie je a nemôže byť uplatnením práva na zosplatnenie už zosplatneného úveru, ako to tvrdí žalobkyňa. Nepreukázala síce aspoň odoslanie tejto výzvy žalovanej, avšak táto potvrdila, že jej takéto upozornenie bolo doručené, teda ide o vec nespornú. Z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 17. 12. 2018 vyplýva, že žalovaná uhradila poslednú splátku dňa 20. 03. 2017 a k dátumu vyhotovenia prílohy bola v omeškaní

479 dní, čím je splnená ďalšia z podmienok na postúpenie pohľadávky banky na tretiu osobu. Pre úplnosť súd uvádza, že právna úprava v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je viazaná na zosplatnenie celého úveru, ale na omeškanie klienta banky, ktorý je v čase postúpenia banky v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní.

12. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalovanej priznal náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. Žalobkyňa bola zároveň úspešná v odvolacom konaní, preto jej súd priznal voči žalovanej náhradu trov tohto konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne o výške náhrady trov konania súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.